

saunds udbredes, end for Udgivelsen af nyttige Bøger og derved for Udbredelsen af Kundskaber. Det forekommer mig derfor, at den ærede Ministers Endringsforslag ikke bør optages og jeg vil ligesaa lidt som flere af Udvalgets Medlemmer, med hvilke jeg har konfereret, kunne stemme derfor og dermed for en fuldstændig Forrykkelse af hele Sagens Stilling.

Indenrigsministeren: Efter den hele Maade, hvorpaa denne Procedure er ført, kan det ikke undre mig, at den ærede Ordfører lægger mig til Last, at jeg har kastet Ting imellem hinanden, der i og for sig ere meget forskellige. Det er jo netop den Indvending, jeg har gjort mod den Endring, som Lovudkastet er undergaaet her i Forsamlingen, at den behandler meget forskellige Ting som eensartede, at den vil pine ind under den samme Regel, hvad der efter sit Indhold og Væsen er saa grundforskjelligt, at det kræver ganske forskellige Regler. Efterat jeg imidlertid med Hensyn til § 1 har underkastet mig denne Ulempe — idet jeg ikke har villet opretholde det, som jeg troer er en god og sund Tanke, at man i hele denne Materie skal holde sig til en kasuistisk Fremstilling af de enkelte Tilfælde, som man antager have praktisk Betydning — saa maatte jeg, idet jeg var nødt til at slutte mig til den Tanke, som laa i Loven, og da nærmest i dens § 1, med Nødvendighed komme til ogsaa at indbringe noget Saadant med Hensyn til det sekundaire Forhold, som omhandles i § 2, hvortil Endringen slutter sig. Naar den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, at jeg ikke havde anseet en saadan Begrændsning nødvendig, dengang der kun var givet Eneret for 10 Aar, saa ligger det ganske naturligt deri, at der her ikke er Tale om Noget, som et Princip med Nødvendighed medfører, men at vi her ligefrem befinde os paa et konkret og Willkaarligheds-Gebeet; og deraf, at man, saalænge der kun var Tale om et Tidsrum af 10 Aar, har fundet sig i, at enhver Eftergjørelse, der ikke er foretagen af disse berettigede Personer, saalænge skal beroe, deraf følger ingenlunde, at man ogsaa skal finde sig heri, naar man udstrækker Berettigelsen til 30 Aar, og ovenikjøbet ved Siden deraf optager

baade Forældre og Søffende som Berettigede, og saaledes i betydelig Grad udvider Antallet af de maastee i forskjellige Verdensdele udsprede Personer, fra hvilke Samtykke skal erhverves for at foretage en saa simpel Ting, som f. Ex. at udgive et Lithografi af en afdød Malers Arbejde. Hvis man altsaa vender tilbage til 10 Aar, skal jeg gjerne frasælde mit Endringsforslag, men vil man fastholde Udstrækningen til 30 Aar og ovenikjøbet Udvidelsen af den Kreds, til hvilken denne Arveret skal udstrækkes, saa anseer jeg Betingelsen nødvendig, naar man ikke skal af blotte theoretiske Grunde sætte en Stræmsel for at gøre Noget, der i og for sig er uden Skade for Nogen, og som kan være til Nytte baade for Bedkommende og for Publikum. Det maa nemlig erindres, at den bestaaende Tingenes Tilstand er den, at det kun er et Delikatesseforsøgsmaal, om den, der har kjøbt et Maleri, vil lade det lithografere eller ikke; hvad han utvivlsomt har Ret til, er, at han kan kaste det i Alden, for at jeg skal nævne den meest raskale Anvendelse, og altsaa er det efter den bestaaende Retstilstand kun Delikatessehensynet, som skal kunne afholde Eieren fra uden Kunstnerens Samtykke at lade et Maleri lithografere. Jeg behøver ikke at sige, at jeg for mit Bedkommende ikke vilde være i nogen Tvivl om at gøre disse Delikatessehensyn gjældende; men naar man eier et Maleri af en afdød Maler, at man da skulde have nogen Betænkelse ved at lade det lithografere, naar ikke et positivt Lovbud forbød det, og at man da skulde søge et Samtykke hertil vidt omkring hos forskellige Personer, som maastee ikke engang drømme om, at Maleriet eksisterer, det er Noget, som er aldeles urimeligt; det er Noget, som kun et positivt Lovbud kan paalægge, og som det kun bør fordræ, naar Bedkommende have Interesse deri, og denne Interesse have de kun, naar de selv drive Handel med saadanne Gjengivelser, thi kun da er det en Indtægtskilde for dem. Naar derimod Forholdet er saaledes, at de efter lang Tids Forløb faae at vide, at en afdød Slægtning af dem i sin Tid har frembragt et Maleri — og da her tales om en Udstrækning af 30 Aar efter Kunstnerens Død, saa kan det gjerne være henved et